

W SPRAWIE JEDNOLITEGO SŁOWNICTWA STRATYGRAFICZNEGO

Prace prowadzone nad ustaleniem jednolitych instrukcji dotyczących sporządzania zdjęć geologicznych obejmują zagadnienie podziału stratygraficznego, a więc m. in. zmierzają do ujednoczenia naszego słownictwa stratygraficznego. Dotychczas bowiem stosowane były różne nazwy, np. bat — baton, strun —

warstwy d'Etroeungt, wizen — wize — Visé. Ponieważ zagadnienie to jest nader skomplikowane zarówno ze względów językowych, jak i ze względu na istniejące tradycje nauk geologicznych, przeto redakcja Przeglądu Geologicznego zwraca się do Czytelników z prośbą o wypowiedzenie się, czy słuszne są propono-

wane nazwy poszczególnych systemów, serii, pięter i poziomów. Dla ułatwienia opracowania wypowiedzi poniżej zamieszczone są dwa zestawienia: 1. Etymologia proponowanych nazw polskich, 2. Zestawienie proponowanych nazw polskich z nazwami używanymi

w literaturze francuskiej, niemieckiej i rosyjskiej. Ze względu na tok pracy nad ustaleniem jednolitych instrukcji sporządzania zdjęcia geologicznego niezbędne jest nadesłanie wypowiedzi do dnia 1 maja 1955 roku.

ETYMOLOGIA PROPONOWANYCH NAZW POLSKICH

Akwitan	— franc.: geograf. Aquitaine (Ak-witania)	Lotaryng	— franc.: Lorraine; niem.: Łot-haringen (Lotaryngia)
Alb	— franc.: rzeka Aube	Ludlow	— ang.: miejscowość Ludlow
Alen	— niem.: miejscowość Aalen (Wirtembergia)	Malm	— ang.: lokalna nazwa
Apt	— franc.: miejscowość Apt (Szwajcaria)	Masovien	— łac.: Masovia (pol. Mazowsze)
Arenig	— ang.: góra Arenig	Mastrycht	— holend.: miejscowość Maest-richt (Holandia)
Angow	— franc.: góry Jura d'Argovie	Miocen	— staro-grecka
Astart	— łac.: mitol. bogini Astarte: rodzaj małża	Namur	— franc.: miejscowość Namur (Belgia)
Aszgil	— ang.: miejscowość Ashgill	Neogen	— staro-grecka
Bajos	— franc.: miejscowość Bayeux	Neokom	— łac.: Neocomum (franc. Neu-châtel)
Barem	— franc.: miejscowość Barrême	Newiz	— franc.: miejscowość Neuviży (Ardenes)
Bat	— ang.: miejscowość Bath (Somersetshire)	Oksford	— ang.: miejscowość Oxford
Bonon	— łac.: Bonon; (franc.: obecna Boulogne)	Oligocen	— staro-grecka
Burdygaj	— franc.: Bordelais (miasto Bor-deaux)	Ordowik	— łac.: Ordovitiuum
Cechsztyń	— niem.: Zechstein	Paleocen	— staro-grecka
Cenoman	— łac.: Cenomanum (nazwa rzeki we Francji)	Paleogen	— staro-grecka
Cracowien	— łac.: Cracovia (pol.: Kraków)	Perm	— ros.: miejscowość Perm (obec-nie: Mołotów)
Czerwony spagowiec	— niem.: Rothliegende	Piaskowiec pstry	— niem.: Buntsandstein
Czwartorzęd	— franc.: quaternaire	Plejstocen	— staro-grecka
Dan	— duńska: Danemark	Plinsbach	— franc.: miejscowość Pliens-bach (Lotaryngia)
Dewon	— ang.: Okręg Devonshire	Pliocen	— staro-grecka
Dinant	— franc.: miejscowość Dinant (Belgia)	Portland	— ang.: Okręg Portland
Dogger	— ang.: nazwa skupienia buł pia-skowcowo - żelazistych	Purbek	— ang.: miejscowość Purbeck (Dorsetshire)
Domer	— włoska: Monte Domaro	Raurak	— stara nazwa plemienia Raura-ków, zamieszkającego w górach Jura
Diw	— franc.: miejscowość Dives (Normandia)	Retyk	— łac.: nazwa pochodzi od Alp Retyckich
Eifel	— niem.: miejscowość Eifel	Santon	— franc.: miejscowość Saintonge
Ems	— niem.: miejscowość Ems	Sarmat	— łac.: geograf. Sarmatia
Emszer	— niem.: rzeka Emscher (do-pływ Renu)	Sekwan	— łac.: miejscowość Sequania (obecna franc. Franche-Com-té)
Eocen	— staro-grecka	Senon	— franc.: rzeka Sens
Famen	— franc.: miejscowość Famenne (Belgia)	Sinemur	— franc.: miejscowość Semur (Côte d'Or)
Fran	— franc.: miejscowość Fransne (Belgia)	Skidow	— ang.: miejscowość Skiddow
Golt	— ang.: gault (nazwa gliny)	Stefan	— franc.: Stéphanien (pochodzi od Saint Etienne)
Gotland	— szwedz.: wyspa Gotland	Strun	— franc.: miejscowość Etroeungt
Helwet	— łac.: Helvetia (Szwajcaria)	Sylur	— celtyckie plemię Sylurów
Hetang	— franc.: miejscowość Hettange (Moselle)	Toar	— franc.: miejscowość Thouars (Deux-Sèvres)
Holocen	— staro-grecka	Torton	— włoska: miejscowość Tortone (Piemont)
Hoteryw	— franc.: miejscowość Hauterive k. Neuchâtel	Tremadok	— ang.: miejscowość Tremadoc
Infrawalanżyn	— franc.: miejscowość Valangin k. Neuchâtel	Trias	— od trójpodziału tych utworów
Jura	— franc.: góry Jura	Trzeciorzęd	— franc.: tertiaire
Kajper	— niem.: Keuper	Turne	— franc.: miejscowość Tournai (Belgia)
Kambr	— łac.: Cambria (Walia)	Turon	— franc.: miejscowość Tourraine
Kampan	— łac.: Campania (franc. Cham-pagne)	Tyton	— łac.: mitol. Tyton (mąż Auro-ry)
Karadok	— ang.: miejscowość Caradoc	Varsovien	— łac.: Varsovia (pol. Warszawa)
Karbon	— łac.: carbo (węgiel)	Walanżyn	— franc.: miejscowość Valangin k. Neuchatel
Kelowej	— ang.: miejscowość Kellaway (Wiltshire)	Wapień muszlowy	— niem.: Muschelkalk
Kimeryd	— ang.: miejscowość Kimmerid-ge (Dorsetshire)	Wenlok	— ang.: miejscowość Wenlock
Koniak	— dawna łac.: Coniac (obecnie franc.: Cognac)	Westfal	— niem.: Westphalien (Westfalia)
Kreda	— pol.: kreda pizująca	Wezul	— franc.: góry Vesoul-Jura
Kuwin	— franc.: miejscowość Couvin	Wize	— franc.: miejscowość Visé (Bel-gia)
Landeillo	— ang.: miejscowość Llandeillo	Wrakon	— franc.: miejscowość Vracon
Landowery	— ang.: miejscowość Llandowery	Zedyn	— franc.: miejscowość Gédinne (Belgia)
Lias	— ang.: nazwa skał płytowych (lias)	Zywet	— franc.: miejscowość Givet (Belgia, Ardeny)

**ZESTAWIENIE PROPONOWANYCH NAZW POLSKICH Z NAZWAMI UŻYWANymi W LITERATURZE
FRANCUSKIEJ NIEMIECKIEJ I ROSYJSKIEJ**

polskie	francuskie	niemieckie	rosyjskie	polskie	francuskie	niemieckie	rosyjskie
akwitan	Aquitaniën	Aquitän	Аквитан	Lias	Lias	Lias	Лейас
alb	Albien	Alb	Альб	lotaryng	Lotharingien	Lotharingien	Лотарингий
alen	Aalënien	Aalënien	Аален	ludlow	Ludlow	Ludlow	Лудлов
apt	Aptien	Apt	Апт				
arenig	Arenig	Arenig	Арениг	malm	Malm	Malm	Мальм
argow	Argovien	Argovien	Аргов	masovien	Masovien	Masovien	—
astart	Astartien	Astartien	Астарт	mastrych	Maestrichien	Maestricht	Маастрихт
aszgil	Ashgill	Ashgill	Ашгиллий	mezozoik	—	Mesozoikum	Мезозонческая Эра
				miocen	Miocène	Miozän	Миоцен
bajos	Bajociën	Bajociën	Байосс				
barem	Barrémien	Barreme	Баррем	namur	Namurien	Namur	Намюр
bat	Bathonien	Bathonien	Бат	neogen	Néogène	Neogen	Неоген
bonon	Bononien	Bononien	Бонон	neokom	Néocomien	Neokom	Неоком
burdygal	Bourdigalien	Burdigal	Бурдигал	newiz	Neuvizyen	Neuvizyen	Нэвиз
cechsztyñ	Zechstein	Zechstein	Цехштейн	oksford	Oxfordien	Oxford*	Оксфорд
cenoman	Cénomaniën	Cenoman	Ценоман	oligocen	Oligocène	Oligozän	Олигоцен
cracovien	Cracovien	Cracovien	—	ordowik	Ordovicien	Ordovizium	Ордовиций
czerwony	Rothliegende	Rotliegende	Мертвый крас- ный лежень				
spagowiec	Quaternaire	Quartär	Четвертичный отдел	paleocen	Paléocène	Paläozän	Палеоцен
czwartorzęd				paleogen	Paléogène	Paläogen	Палеоген
				paleozoik	—	Paläozoikum	Палеозоничес- кая Эра
					Perm — Permien	Perm	Перм
dan	Danien	Dan	Даний	perm			Перм
dewon	Dévonien	Devon	Девон	piaskowiec	Buntsandstein	Buntsandstein	Песчаник
dinant	Dinantien	Dinantien	Динант	pstry	Pleistocène	Pleistozän	—
diw	Dives	Dives	Див	plejstocen	Pliënsbachien	Pliënsbachien	Плиëнсбах
dogger	Dogger	Dogger	Доггер	pliocen	Pliocène	Pliocän	Плиоцен
domer	Domériën	Domériën	Домер	portland	Portlandien	Portland	Портланд
				prekambr	Precambrien	Präkambrium	Докембрий
				purbek	Purbeckien	Purbeck	Пербек
eifel	Eiféliën	Eifel	Эйфель				
ems	Emsien	Ems	Эмс	raurak	Rauracien	Rauracien	Рорак
emszer	Emschérien	Emscher	Эмшер	ret	Röth	Röt	Рэт
ocen	Éocène	Eozän	Эоцен	retyk	Rhétien	Rhät	Рэт
famen	Famennien	Famenne	Фамен	santon	Santonien	Santon	Сантон
fran	Fransnien	Frasne	Фран	sarmat	Sarmatien	Sarmat	Сармат
				sekwan	Séquanien	Sequan	Секван
golt	Gault	Gault	Гольт	senon	Sénonien	Senon	Сенон
gotland	Gothlandien	Gotlandium	Готландий	sinemur	Sinémurien	Sinémurien	Синемюр
				skidaw	Skiddavian	Skiddavian	Скиддов
				stefan	Stéphanien	Stefan	Стефан
helwet	Helvétien	Helvet	Гельвет	strun	Strunnien	Strunnien	Стрюн
hetang	Hettangien	Hettangien	Геттанг	sylur	Silurien	Silur	Силур
holocen	Holocène	Holozän	Голоцен				
hoteryw	Hauterivien	Hauterive	Готерив	toar	Toarcien	Toarcien	Тоар
				torton	Tortonien	Torton	Тортон
				tremadok	Tremadoc	Tremadoc	Тремaddock
infrawalanzyn	Infravalan- ginien	Infravalendis	Инфравалан- жин	trias	Trias	Trias	Триас
				trzeciorzęd	Tertiaire	Tertiär	Третичский отдел
jura	Jurassique	Jura	Юра	turne	Tournaisien	Tournai	Турне
				turon	Turonien	Turon	Турон
				tyton	Tithonien	Tithon	Титон
kajper	Keuper	Keuper	Кейпер	varsovien	Varsovien	Varsovien	—
kambr	Cambrien	Kambrium	Кембрий	walanzyn	Valanginien	Valehdis (Valanginien)	Валанжин
kampan	Campanien	Campan	Кампан				
karadok	Caradoc	Caradoc	Карадок	wapieñ	Muschelkalk	Muschelkalk	Раковистый известняк
karbon	Carbonifère	Karbon	Карбон	muszlowy	Wenlock	Wenlock	Уинлок
kelowej	Callovien	Callovien	Келловей	wenlok	Westphalien	Westfal	Вестфаль
kenozoik	—	Känozoicum	Кенозой	westfal	Vésulien	Vésulien	Везуль
kimeryd	Kimmeridgien	Kimmeridge	Киммерид	wezul	Viséen	Visé	Визе
koniak	Coniacien	Coniacien	Коньяк	wize	Vraconnien	Vraconnien	Вракон
kreda	Crétacé	Kreide	Мел	wrakon			
kuwin	Couvin	Couvin	Кувен				
landeilo	Llandeilo	Llandeilo	Лландейло	zedyn	Gédinien	Gedinne	Жедин
landowery	Llandoverý	Llandoverý	Ландоверн	zywet	Givétien	Givet	Живет